

Széki Hírek

A Magyarszékért Egyesület kiadványa

VIII. évfolyam, 2. szám

2009. július 10., péntek

VIII. Jakab-havi Folklor Fesztivál
2009. július 18.

Érdekesek vagyunk!

Rövid ideje itt letelepedett, vagy valamelyik rendezvényünk résztvevőjével való beszélgetéseim során egyre több alkalommal szembe-sültem a következő mondattal: „Érdekesek ezek a magyarszéki emberek”. Elsőre egy kicsit mellbe vágott a mondat, hiszen magam is ide születtem és itt is lakom. Az elhangzottakkal nem tudtam vitába szállni, és megvédeni sem tudtam magunkat. Az első, amelyről egy alkalommal már írtam is, a terület, ahol élünk. Annyira csodálatos, hogy csak az látja ezt, aki a fától látni akarja az erdőt is. A természet egyik gyöngyszeme a pihenőparkunk, de a dombtetőről, a szőlőkből nézni falunkat, magasba emelkedő templomunkkal az is egy élmény, csak meg kell állni és gyönyörködni a látni-valókban. A másodikként emlegetett „érdekesek vagyunk”, az egymáshoz való viszonyokat boncolgatta. Mert itt az emberek egy része a másikkal foglalkozik, és nem azzal, amivel saját magának kellene. Amíg a másikkal vagyunk elfoglalva, addig vajon velünk ki foglalkozik? Mert ezek szerint aki velünk foglalkozik, az szintén nem magával foglalkozik. A harmadik a rendezvényeken való részvételre vonatkozott, amit csak

felhúzott vállakkal és széttárt karokkal, „ez van” kifejezéssel tudtam kommentálni a vendégek felé. Kellemtelenül éreztem magam, velük együtt, a részvételi arány kicsinysége miatt. Ez sajnos több alkalommal is előfordult. Nem utolsó sorban elhangzott a hozzáállásunk a dolgokhoz. Amikor azt a lovat ütjük, amelyik amúgy is rendesen húz. Mindig voltak, vannak és lesznek érdekes emberek, akiknek csak a saját haszonszerzés volt és lesz a fontos. Maradt még pár ember, aki áldoz az idejéből a település érdekében, de azokat rendszeresen célpontnak tekintik. Elsősorban azok, akikről az előző mondat szólt, de azok is, akik csak kritizálni tudnak, és a pálya széléről ugatják a focit, gólt azonban sem onnan, sem a pályán belülről nem tudnának rúgni. Viszont azt el lehet mondani, hogy ők ott vannak, figyelnek, fikáznak, vigyorognak és miután felhívták magukra a figyelmet, ünnepélyesen elvonulnak. Hát igen. Így is lehet csinálni. Na most jön a „persze vannak kivételek”, amelyek természetesen csak erősíthetik azt, hogy mi nem is vagyunk annyira érdekesek. Nem lógunk ki a magyar települések átlagából és életstílusából. Mindenhol megtalálhatók az ilyen beállítottságú emberek. Akkor miért is vagyunk mi magyarszékiek érdekes emberek?

(szné)

Virágos Magyarszék

A folyamatos építési munkálatok mellett látványosan megszépült, virágoktól színesebb, szebb lett falunk lát képe. Nem csak a faluközpont, de a kishertelendi rész is kivirágosodott. Köszönjük a település lakóinak, hogy növényekkel, valamint szorgos kezeikkel hozzájárultak, hogy nem csak az itt lakók, de a vidéki emberek is szívesen gyönyörködnek falunk virágaiban. A jövő évben már a németszéki részen folytatjuk a virágokkal való szépítést.

Magyarszékért Egyesület

Felhívás

Ez évben is kérjük a falu lakosságát, hogy vegyenek részt a madárijesztő készítési versenyben. A résztvevők 3 db tombolat is átvehetnek, amellyel értékes nyereményeket lehet nyerni a Széki Szalma Fesztben. Az elkészítés határideje 2009. július 15., szerda. A madárijesztőket kérjük helyezték ki a házaik elé minél előbb, és részvételi szándékukat jelezzék a Művelődési Házban „Szék Legszebb Szalmaembere” felkiáltással.

Magyarszékért Egyesület

Önkormányzati hírek

• Óvodai fejlesztések

Teljesen új tűzjelző berendezést szereltünk fel az óvodában. A legkisebb helyiség is védett, automata jelzés-továbbítással a tűzoltóság felé.

Elkészült a sóbarlang. Bővebben „Ovisarok” rovatunkban.

Kis egészségközpont lesz kialakítva az óvodában. Helyben lesz Bioptron lámpa, akupresszúrás készülék, Ceragem automata termo-masszázs ágy. Masszázst lehet majd igénybe venni minimális térítési díj ellenében, az egészséges életmód szellemében. Ezzel a fejlesztéssel kapcsolatban a község akupresszúrás berendezéseket vásárolt, melyeket a faluban élő rászorulóknak a családorvoson keresztül tudnak igénybe venni.

• Röviden

A németországi szőlőhegyre megérkeztek a beton villanyoszlopok, a nyár folyamán megkezdődik a villamosítás. A magyarországi oldalon a terv-egyeztetés hamarosan megkezdődik. Újból beadásra került a kerékpárút pályázat. A területeket az önkormányzat megvásárolta, reményeink szerint jövőre már használhatjuk az utat.

A képviselő-testület bejárást tartott a faluban, az elmúlt 3 év beruházásait és a falukép változását tekintették meg. A sóbarlangban értékelték a tapasztalatokat.

Elkezdődött a Hársfa és Petőfi utcák felújítása. 5 méter széles utak kerülnek kialakításra.

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a terelőszigetek július folyamán elkészülnek és átadásra kerülnek. A nyomvonal-süllyedések miatti kellemtelenségek miatt elnézést kérünk, a kötelező garanciális javítást az érintett kivitelező napokon belül elvégzi.

• A szennyvízcsatorna-hálózat használatáról és az érdekeltségi hozzájárulás befizetéseiről

Kérjük, akinek lejárt az LTP szerződése és még nem küldte vissza a rendelkező nyilatkozatot, keresse fel az OTP-t. Amíg a rendelkező nyilatkozat nem érkezik meg az OTP-hez, addig a befizetett összeg nem kerül kifizetésre az önkormányzat felé. Az önkormányzat ezekből a befizetések-ből törleszti az OTP által megelőlegezett szennyvízcsatorna-építés beruházási hitelt. Amíg nem jelenik meg ez az összeg az önkormányzat számláján, addig kell fizetni a havi 730 Ft-ot.

Július 1-től a szennyvízcsatorna-építő víziközmű társulat megszűnése után adók módjára történik az elmaradások beszedése.

Fontos információ: aki nem kötött még rá a szennyvízcsatorna-hálózatra, annak életbe lép a talajterhelési díj. Ez éves szinten elérheti a 30-50 ezer Ft-ot, mely adók módjára behajtható. Az önkormányzat július hónapban ellenőrzi a rákötéseket.

• Kishertelendi utak

Elkészült a Hunyadi utcai kijáró építési dokumentációja. Jelenleg a hatósági egyeztetések folynak.

Elkészült a Kishertelendet Magyarorszákkal összekötő rég várt járda és útpadka kiviteli terve. Reményeink szerint ősszel nekikezdehetünk a kialakításnak.

• Iskolai hírek

Elkészült a leendő tornacsarnok (kis sportcsarnok) építési dokumentációja, jelenleg a kiviteli terven dolgoznak a szakemberek.

Az iskola tetőtere teljesen beépült. A német nyelvi labor 2,5 méterrel kibővült, így egy teljes osztály kényelmesen elfér a teremben. Kialakításra került egy reprezentációs terem, teljes berendezéssel. A tetőtér teljes területe használatba vételi engedéllyel rendelkezik.

Árva szívek istállója

Egy vígjáték, amelyet végig kellett nevetnem. Na jó, hahotáznom. Szeretem a vidám dolgokat, hiszen feledtetik a savanyú hétköznapokat. A nevetés nem csak az izmokat dolgoztatja, de a lelket is ápolja, és most nem volt hiány belőle. A Komlói Súlygyógyászati Színház kiváló előadásában láthattuk az „Árva szívek istállója” c. vígjátékot két részben, április 24-én, a Faluházban. A darab betekintést mutat egy vállalkozásba, amely valóságként ábrázolja az eseményeket sok-sok humorral. Az előadók játéka látszik a fesztelen vidámság, ez csak fűszerezte az előadás hangulatát és élvezetét egyaránt. A jótékonysági előadás ellenére nagyon kis létszámmal jelentek meg a falu lakói. Komlóról az Idősek Otthonából jöttek el hozzánk megnézni az előadást, mert Komlón a telt házas előadásokra nem jutottak be. Ők örültek a lehetőségnek. Köszönjük a Súlygyógyászati Színháznak a vidám hangulatú, szórakoztató, ingyenes előadást. Itt szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik a vígjáték megtekintése előtt vagy után a gyűjtőben elhelyezték adományaikat az óvoda sósobájának berendezésére.

(szné)

Kishertelendi Juniális

7 évvel ezelőtt volt már ilyen rendezvény, ami jól sikerült, ezen felbuzdulva – magánkezdeményezésre – a Polgármester Úr segítségét kérve rövid, de annál mozgalmasabb előkészületek után június 13-án Kishertelenden juniálist szerveztek az ott lakók. A Juniális célja elsősorban az volt, hogy a falu más részeiben élő emberek ismét láthassák ennek a kis közösségnek az összetartását, vendégszeretetét és sokoldalúságát, és nem utolsósorban maguk az itt élők is szerettek volna egy jó hangulatú, családi jellegű találkozót létrehozni. A Nagy Napra ki-ki a maga módján csinosította portáját, háza táját, a Juniális helyszínét – a focipályát – fűnyírással, virágok ültetésével tették még hangulatosabbá, barátságosabbá.

Már kora reggel a falurész aprajánagyja kivette részét a munkából, összegyűjtötték a lenyírt fűvet, az építkezésről felhordott sarat és salakot leseperték az útról, felállították az árnyékot nyújtó sátrakat, valamint a sörpadokat, sörasztalokat. A gyerekek részére külön játszósátor is kialakításra került, valamint egy mini stúdió, ahonnan egész nap szólt a fülbemászó zene. 10 óra körül jelentek meg az „első fecskék”. Az érkező vendégeket a Szervezők köszöntötték. Miután ki-ki elfoglalta a számára legszimpatikusabb helyet, megkezdődött a Főzőversenyre való készülődés – az alapanyagot az Önkormányzat biztosította.

8 csapat bográcsában rottyogott az étel: birkapörkölt, csülökpörölt, halászlé és más finomságok. Akik inkább a sütemények terén jeleskedtek, lehetőséget kaptak arra, hogy Sós sütemény kategóriában az igen Tisztelt Zsúri elé – dr. Bakonyi Sándor, Kiss Lászlóné Terike, Kárpáti Jenő – járuljon a tálcájával. A többiek sem unatkoztak, hiszen akinek kedve volt, csemetéjével a játszósátorban festhetett, rajzolhatott, ragaszthatott, arcot festhetett, de a nagy melegben bizony üdítő volt a büfében vásárolt jéghideg sör is! A gyerekek nagy örömeire ingyen fogyaszthattak Sarkadi bácsi frissen pattogatott kukoricájából amíg csak meg nem telt a bendőjük! A hangulatot a gyermekek és a felnőttek részére összeállított egyszerű és frappáns sorjátékokkal tették még színesebbé és szórakoztatóbbá – a közönség részére is – melyek játékmesteri feladatát Ottó Bettina és Kárpáti Jenő látta el. Thoma Luca és Preisendörfer Gréta furulya játékkal kedveskedett a megjelenteknek. A két kislány kalauzolással nézhették meg az érdeklődők a „kecskefarmot”, a „Lukovics-féle birkaistállót”, valamint a Haranglábat.

Köszönjük a segítségüket. A felnőttekből és gyerekekből összeverbuválódott focicsapatok Bodor László vezényletével – aki fantasztikus szakkomentátor is! – focibajnokságra került sor. A nagy meleg ellenére egy fantasztikus, sportszerű örömjátékot láthatott a közönség. A Magyarszék–Kishertelend játékra mindenki kíváncsi volt, mindkét csapatnak igen lelkesen szurkoltak a vendégek.

Miután a zsúri értékelte a bográcsokban főtt ételeket, az éhes vendégsereg nekilátott, hogy maguk is megbizonyosodjanak arról, hogy a zsúri jól döntött-e? Végül is, a bográcsok különösebb mosogatóra nem szorultak, mert még a saft is elfogyott!

A délután tánccal, zenével, családi beszélgetéssel, Kárpáti Jenő polgármesterrel folytatott kötetlen beszélgetéssel, Kishertelenden tett sétával zárult. Másnapra már csak az üres focipálya és a kellemes emlékek maradtak. Találkozunk jövőre!

Külön köszönet:

Magyarszéki Önkormányzatnak az anyagi támogatásért, a padok, asztalok és a sátrak szállításáért, biztosításáért. Kiss Lászlóné Terinek önkéntes szervezői munkájáért, Kárpáti Jenő polgármester úrnak az aktív részvételéért, Ottó Bettinának a műsorok színvonalas konferálásáért, Bodor Lászlónak a focibajnokságok levezetéséért, Sarkadi Lajosnak a kukorica pattogatásáért, Schmidt József Smicának a büfé biztosításáért, DJ Szabó István és családja, Bohn József és családja, Bohn Attila és családja, és még sokan mások az önzetlen segítségéért.

(szzs)

Fúvószenekarok találkozója

Megközelítőleg kétszázan jöttünk össze a fúvószenekarok találkozására május 23-án, a pihenőparkban. A közönségnek kitett padok hetven százalékát vidéki zenekedvelők töltötték meg. Maronics Zsolt vezetésével a Magyarszéki Német Nemzetiségi Ifjúsági Fúvószenekar, és a meghívott vendégek is magas színvonalú

előadásának köszönhetően fergeteges sikert arattak a hallgatóság körében. A műsor zárásaként az összes felépő zenekar együtt játszott, amelyet a hálás közönség háromszor hívott vissza vastappsal. Köszönjük a játékukat. Jók vagytok fiúk, csak így tovább!

(szné)

Egész napos programok 10 órától:

☼ Kötetlen kézműves bemutatók a Patak völgye Pihenőpark területén ☼ Játszóház és kreatív sátor ☼

☼ Vidám ügyességi vetélkedők, főszerepben:

vasvella, sodrófa, vizesvödör, talicska ☼

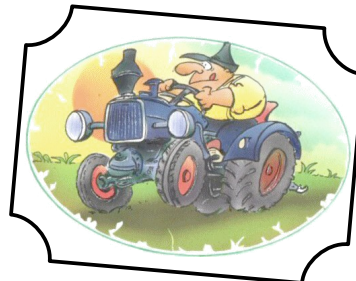
☼ Sör- és üdítőív verseny ☼ Egészségsátor ☼

☼ Lovaskocsikázás, rodeóbika ☼

Veterán
AUTÓK
MOTOROK
kerékpárok
quadok kiállítása

10.30 Íjászbemutató

11.00 Kerékpáros akrobatikai bemutató

Étkezési lehetőségek:

☼ Frissen sült rétes, langalló, szilvás, valamint sonkás lepény ☼ Széki bagolyás ☼

Szolgáltatásokat, сувениreket, ételt „tallér” ellenében lehet vásárolni (kivételet képeznek a kézműves sátrak). Tallér az információs pultnál váltható.

SZÉKI SZALMA FESZT

VIII. Jakab-havi Folklór Fesztivál
2009. július 18.

Magyarszék

Délutáni programok:

14.00	Kerékpáros akrobatikai bemutató	16.10	Magyarszéki Német Nemzetiségi Ifjúsági Fúvószenekar
14.30	Főnix Egyesület íjászbemutatója	16.35	Magyarhertelendi Muskáтли Táncsoport
15.00	Magyaregregyi Ifjúsági Hagyományörző Táncsoport	17.00	Kisszállási Asszonykórus
15.20	Megnyitó	17.20	Zenés gyermekelőadás
15.30	Magyar Máltai Szeretetszolgálat - Csilla Gondviselés Háza - Székely népmese	18.00	Kisszállási Piros Muskáтли Táncsoport
15.40	Magyaregregyi Hagyományörző Táncsoport	18.30	Díjátadás, tombola
		18.45	Country Bandits Táncegyüttes
		19.15	Ír népzene

20.00 - 24.00 Utcabál a Fox Zenekarral

A fesztivál ideje alatt a kiállítóteremben még korlátozott számban megvásárolható az „Órangyalok tiszteletére” című, templomunk fennállásának 250. évfordulója alkalmából kiadott könyv.

Prológus

A következő két oldalon a *Széki Szalma Hírek* ez évi tudósításait olvashatják. Jövőre innen folytatjuk. Találkozunk a Szalmafesztiválon! Híreinket a Nemzeti Kéveköto- és

Szalmaügyi Minisztérium cenzúrázta. A híreket kezeik közül kiadták és a nagyérdeműre szabadították a szalmaszéki majdnem civil szervezetek és az Elöljáróság.

Tudorok: *Liza, Szalmási Benedek*

E-mail címünk:

madárijesztő@szalmamail.bagoly

Széki Szalma Hírek

Szalmapiaci hírek

Szombaton délelőtt avatták a szalmaszéki piacot. Gyönyörű szalma-standok állnak egymás mellett, és bennük kínálják portékáikat a szalmaszéki kofák. Mindjárt a bejárati standnál találhatjuk a vegetáriánusok kedvencét, a szalmakáposztát csiga nélkül és a szalma mézes-madzagot. Ez széki találmány. Eddig nem találkozhattunk vele máshol. A madzagot már a kaptárban húzogatják a méhek előtt, majd amikor megtelik, kihúzva a kaptárból fejelett kell kipörgetni. Csak ezután csomagolják.

Használati utasítás: A tasak kibontása után a madzagot addig engedjük le a torkunkon, amíg az a hátsó fertályunkon ki nem jön. Majd erőteljes mozdulatokkal húzogassuk alul, felül. Orvosilag bizonyított, hogy tisztítsa a bélflórát, ezért jó hatással van a gyomorra és a belekre is. Szellentéskor ugyan egy kicsit eltaszajt a földtől, de ez nem gátol meg senkit a közlekedésben. Aranyeréseknek orvosilag nem ajánlott. Kaphatunk még szalmalódaraszt csípés nélkül, szalmabélest tepsiben, szögére akasztott szalmapufajkát, szalmataligát és még sorolhatnám.

Érdemes elmenni és körülnézni. Bizony távra marad a szánk a látottaktól. Én azóta sem tudom becsukni.

Tudomány és technika

Szalmaszék nem egy hétköznapi, egyszerű kis falu. Egy újabb ténynek köszönhetően be kell látnunk, hogy már sokkal korábban itt voltunk, csak eddig nem tudtunk róla.

A Széki Tudományegyetem tudósainak, Nagy Agy és Kis Agy régész professzoroknak köszönhetően egy szalmacsontváz több éves vizsgálatának eredményeképpen feltárták azt a tényt, hogy Szalmaszék őslakosai szalma hottentották voltak. Az eredetileg dél-afrikai törzs valószínűleg még Árpád ősapánk előtt rátalált Szalmaszékre, de a terület felosztása miatt a bevándorlók egy része tovább vándorolt. Egészen Dél-Afrikáig meg sem álltak. Akik viszont itt letelepedtek, azok családokat alapítottak.

Feltáráskor a régészek csattogásra lettek figyelmesek, amely hang a föld alól volt hallható. Óvatosan közelítették meg a helyszínt, majd ecsettel finoman söprögették a földet, míg egyszer csak ott volt előttük egy emberi nyelv maradványa. Köztudott, a hottentották erősen csattogó hangot adnak ki nyelvükkel, ezért a használat folyamán nagyon megkeményedett nyelvük fenn tudott maradni az utókor számára. Történelmünkre visszatekintve bizony szükség is volt a kemény nyelvre. A feltárt anyagból további kutatások folynak arra vonatkozóan, hogy őseink kik is voltak. Valóban a majomtól származunk-e, vagy a hottentották másztak le a fáról.

Növényvédelem

Szalmakaticák kaphatók a szalmaszéki gazdaboltban. Hátukon vészvillogók jelzik, nem hétköznapi katicákkal van dolgunk. Tetves növényeink leveleire kiengedjük a dobozból katicáinkat és azok pillanatok alatt megszabadítják az elősködőktől. Már kísérletek folynak a lapostetű, lótetű és embertetű, tetű ember irtására, hasonló módszerrel.

Állati hírek

Szalmaverebek erőteljesen megtisztelték a település központjában falunk nagy emberének, Sosem Volt Dezsőnek felállított mellszobrát. A szalmavadászok parittyás szalmapuskával védekeznek a kártevők ellen. A Szalmafaluvédő Egyesület kitartó sikálása nem hozott eredményt, így új módszer bevezetésével (úgynevezett levizeléssel) sikerült a verébürüléket feloldani a szoborról. A természetvédők viszont az eljárás ellen tiltakoznak, ezért további kísérletek folynak a szobor megóvása érdekében.

Építmények

Egyedülálló szalmakemencét épített Torkos Gedeon építésmester. Anyyira egyedülállóra sikeredett az építmény, hogy tíz kilométeres körzetben, még fát sem lehet találni, amivel begyűjthatná a kemencét. Most egyedül áll ott és a kutya se kíváncsi rá.

BÖNYÜSZ

Szalmadisznóvágás

Az én szomszédom esztét veszttette,
 Kegyelmes disznaját rémfára tette.
 Amint a disznót felhasítottta,
 Hosszú lábú rémfát megtaszajtotta,
 Őt bizony disznaja, a földbe lapította.
 Ez nem vót szegénynek elég,
 Bordái közé beszorította fejét.
 Lett nagy sírás, rívás,
 Mikorra lesz ebből szabadulás.
 Szaladt apraja, nagyja,
 Még a szomszéd is húzta.
 Tökfejű gazdát megszabadítani,
 A jó Isten sem tudta.
 Gondoták, a pályinka segít rajta,
 Társasága ezért ott is hagyta.
 Vót pályinka doszta,
 Csak úgy folyt le a torkukba.
 Mire a sérúthöz visszatértek,
 Arra rá nem ismerhettek.
 Testét a bél bekerítette,
 Moccanni se tudott a böllér belőle.
 Az ital, s látvány megtette hatását,
 Szomszéd falu is hallotta,
 azok nagy vihogását.

Böllér a bélt meglazította,
 A vihogókat azzal ütötte, hajtotta.
 Futott mindenki széjjel,
 Ruhájuk tele lett illatos béllal.
 Idegbajos gazda, állatát
 Ismét rémfára akasztotta,
 Disznaját baltával szétaprította.
 Lett kockasonka, gömbölyű szalonna.
 Felesége, a bandzsa Marcsa,
 Igen ludas a tótési folyamatba.
 Tepertőnek valót abalébe dobta,
 S ebbű lett a zsírpacnis hurka.
 Aztán a másik hibát is elkövette.
 Fokhagymát darált, agyba, főbe,
 A húst azzal össze is keverte,
 Fokhagymakolbászt tötöttek belőle.
 Mindezt az tetézte, hogy ittas segítségével,
 Füstölő helyett a kolbászt, szalámit,
 Árnyékszékre tette.
 Szomszédomat a mentő még este elvitte,
 Disznóvágástól, elméjét elveszejtette.

Sporthírek

Idén is megrendezésre került a vegetáriánusok szalmafutóversenye. A rajtnál futóbab, futótök, futóborka, futórózsa, futómuskátlí és a tavalyi győztes futótúja várták az indítást. A rajt futóbabnak kedvezett, de futórózsa az első kanyarban megelőzte. Nem vezetett sokáig, mert futóborka egy gáncsolással földre kényszerítette ellenfelét. Futómuskátlí belelépett futórózsa tüskéibe, ami számára végzetesnek bizonyult. Őt tüske állt ki gyökereiből, így a mentők szállították el a Szalma-halálos Klinika ambulanciájára. Futórózsa tüskéitől és büszkeségétől megfosztva utolsóként futotta végig a távot. Futótúja a rossz rajt után felküzdötte magát a második helyre, hagyva ezzel futóbabot, de futóborkát neki sem sikerült utolérni. Meg kell hagyni, szép futam volt. Különösen nagy érdeklődésre tett szert Szalma Csödör megjelenése, aki lefutotta a távot még a rajt előtt, a felszarvazott férjjel együtt. Azt nem tudjuk, abban a futamban ki lett a győztes.

AGY&AS SZALMATÜZÉP

- Szalmaszálásra aprított tűzifa
- Lakkozott szalmapáncélos bakancs
- Füstdetektoros szalmapipa
- Szalmabefogó pupikához

SZALMASZÉK, ÁRPÁD U. 2.
NYITVA:
H-P 7-17, SZO 7-12
TEL./FAX: 72/390-805

Még egy hír a sport világból

Nem mindennapi rendezvényre gyűlhetek össze az emberek. A Szalmarozsdás Pihenőparkban került megrendezésre a veterán Szalma Trabantok találkozója. Ilyen még nem volt. Minden színben és kivitelben változatos Trabantokat lehetett látni a találkozón. Egy különösen szép zöld színű verdát csak rövid ideig nézhetett a közönség, mert Oktondi Samu bácsi lova, Gerzson főnek nézte és megzabálta a látványosságot. Ez valószínűleg csak növelte Gerzson étvágyát, mert a Trabant tulajdonosát is megkezdte, aki autójához volt öltözve. Másnap zöld Trabant lócitromokkal volt tele a falu főutcája a szalmaverebek legnagyobb csodálkozására.

Vágja ki ezt a bónuszszelvényt az újságból,
 és hozza magával a fesztiválra!

Az információs sátorban ennek ellenében
 egy tombolát kap ajándékba, amellyel a rendezvény
 ideje alatt értékes nyereményeket nyerhet!

Ovisarok

Ovi-sóbarlang Magyarszéken

Óvodánk Magyarszéken, a Mecsek lábánál helyezkedik el. Szép, változatos természeti környezet veszi körül. A természet közelsége segíti a környezettel való harmonikus együttélést, az egészséges életmód kialakításának megteremtését. Célunk a környezettudatos viselkedés – és magatartásformák, a helyi adottságok tudatosítása a környezeti kultúra- és nevelés fontossága, ezek kialakítása és a megfelelő képességek fejlesztése.

Feladataink között – többek között – szerepel a természetismeret, a környezetvédelmi alapismeretek és a környezet és egészség összefüggéseinek megismertetése. A környezettudatos óvoda kialakítása és az egészséges életmód képviselése szellemében tett törekvéseink egyik eredménye az óvodában most kialakításra kerülő Ovi-sóbarlang megépítése. A sóterápia alkalmazása óvodásaink számára hatalmas érték az egészség megőrzése szempontjából. Az Ovi-sóbarlang természetes gyógymódot kínál az egészségiünk védelmére, különböző betegségek megelőzésére és rehabilitációjára.

A barlangban különleges, bakterológiai szempontból rendkívül tiszta mikroklíma uralkodik. A levegő nem tartalmaz porszemeket, polleneket. Szervezetünk számára fontos kémiai elemeket – jódot, káliumot, szelént, magnéziumot és számos hasznos anyagot tartalmaz. Kiválóan alkalmas asztmás és allergiás megbetegedések kezelésére.

A barlang fény és hangjátéka egyedülálló élményt nyújt, mely segíti az ellazulást, oldja a feszültséget, segíti a magatartásproblémák kezelését. Javasolt krónikus, hurutos orr-, torok- és gégegyulladás, arcüreggyulladás, höröggyulladás, tüdőgyulladás, porártalom, bőrbetegségek, csökkent ellenállóképeség és számos más betegség kezelésére.

Közösségben, óvodában könnyebben megbetegszenek, a gyerekek nem vehetnek részt rendszeresen a napi foglalkozásokon, szülők dolgoznak, a táppénz kiesést jelent a munkából, a gyógyszerek és mellékhatásaik nem kívánatosak gyermekeink körében. Szinte mindenkit érint valamilyen egészségügyi probléma, allergia, asztma, bőrbetegségek, időszakos lebetegedések. Az Ovi-sóbarlangban tett foglalkozások kimondhatatlan nagy értéket képviselnek az egészségmegőrzés terén óvodánkban.

Kusz Zsuzsanna
óvodavezető

Sporthírek

2009. június 25-26-27-én a médiában is hirdetett Balaton Bike Feszt keretében szervezett nemzetközi versenyen a Magyarszéki Hegyi Kerékpáros Szakosztályt Scherdán Benjámin és Tarr Tamás képviselték igen jó eredménnyel. Benjámin a hetedik, Tarr Tamás az ötödik helyezést érte el kategóriájában (36 indulóból).

A Magyar Mountain Bike Szakági Szövetség a 2008. évi eredménye alapján Tarr Tamást indította a 2009. június 14-én Szlovéniában megrendezett Európa Bajnokságon, aki nem csak településünket, de egyben Magyarországot is képviselte. A versenyen rajta kívül öt magyar vett részt, összesen 317 induló volt. Tamás kategóriájában (profi junior) 83 induló volt, melyből 51. helyezést ért el, ami igen jó eredménynek számít. Tarr Tamás, aki a Magyarszéki Szakosztály tagja, köszöni Magyarszék Önkormányzatának az önzetlen segítséget, anyagi támogatást.

Felhívnam a sport kedvelőinek figyelmét, hogy a már bevált és megszokott magyarszéki pályán augusztus végére egy jó hétvégi versenyt tervezünk. Bővebbet később.

Támogatókat keresünk

A Magyarszéki Hegyi Kerékpáros Szakosztály a 2009. évi Országos Bajnokságon való részvételhez (melynek színhelye Tokod), illetve a Győrújbaráton megrendezendő Magyar Kupa-futamra támogatókat keres. Szívesen fogadunk mindenfajta segítséget.

Dalmady
Gábor
tel.:
20/486-5243

Emlékezzünk

**Rauch János visszaemlékezése
a magyarszéki németek
kitelepipítésének 60.
évfordulóján, az emlékmű
felavatása alkalmával**

1948-ban 9 éves voltam. Azon a hűvös júniusi reggelen édesanyám korán ébresztett. Kelj fel, mert iskolatársaidat, barátaidat most vizik Németországba. Búcsúzz el tőlük. A göröngyös németszéki földúton lovaskocsik sora haladt a vasútállomás felé. A dupla ülésdeszkákon elől a fogatos, hátul a fejkendős sváb öregasszonyok és a gyerekek. A kocsi hátuljában a takarók alatt kis batyuk, s pár napi élelem. A fiatal felnőttek a kocsik mellett gyalog meneteltek a vasút felé. Az utcában szinte minden ház előtt állt valaki, voltak akik kíváncsiságból, mások szájalomból, s voltak akik kárörömmel nézték az elhaladó embereket. A férfiak hol az út jobb oldalán, hol az út baloldalán kaeskaríngózza jártak, búcsúzkodtak az itt maradottaktól, köztük az ide betelepített felvidéki magyaroktól, akik házaikat megkapták. Én is elbúcsúztam barátaimtól s mivel korán volt, még visszatértem jó meleg ágyamba.

Délután nagyapámmal lementünk a vasútállomásra, s még egyszer elbúcsúztunk rokonainktól, szomszédainktól, és ismerőseinktől. Én csak álltam öregapám mellett, s igazából fel sem fogtam a látottakat, be-be néztem a marhavagonokba, ahol a párnákon és takarókon ott ültek a könnyező idős asszonyok és a gyermekek. Késő délután aztán nagy kiabálásra és vezényszószzerű utasításra megriadtam, s láttam amint a beszélgető embereket a rendőrök felparancsolták a vagonokba, s az itt maradottakat pedig elküldték. És a vonat elindult. Öregapám a kalapjával még sokáig integetett a távozók

után, amíg a vonat el nem tűnt a kishertelendi kanyarban.

Lezárult egy időszak. Köztudott, hogy az 1700-as évek elején a törökök kiűzése után Magyarországra az osztrák birodalom különböző területeiről telepéseket hoztak, hogy az elnéptelenedett magyar vidékeket újra benépesítsék, s elárvelt földeknek gazdáik legyenek. A betelepülők közül a legnépesebb közösség az akkori Németországból érkezett, s így többek között Magyarszékre is. Hozták magukkal a fejlettebb civilizációt, mezőgazdasági és ipari ismereteket, használati eszközeiket, ott hagyott eladott vagyonuk pénzértékét, de legfőképpen kiváló szorgalmukat. Nehéz munkával 200-250 év alatt virágzó mezőgazdaságot hoztak létre ezeken a dimbes-dombos nehezen művelhető földeken. Adófizetői lettek a magyar államnak, s szolgáltak ha kellett a haza védelmében. Ha csak rátekintünk a világháborús emlékműre látható, hogy a hősi halottak mintegy 70%-a a német nemzetiségű de magyar állampolgárainkból került ki. Népünk részt vállalt a templom, az iskola felépítésében, amit a templomban látható freskó és a nagyharang is tanúsít. Országosan is jókat tettek a magyarországi németek. Számos tudományos, műszaki és kulturális nagyság került ki közülük.

Az aradi vértanúk közül Aulich, Lackner, Leininger, Pöltenberg, Schweidel német volt.

Világhírű építészek: Ybl Miklós, Steindl Imre (a Parlament építője), Hauszmann Alajos, Hild József, Kós Károly, Pollack Mihály, stb.

Zenészek: Erkel Ferenc (Bánk bán), Liszt Ferenc (Himnusz).

Írók: Gárdonyi Géza, Márai Sándor, Herczeg Ferenc, Tömörkény István.

Orvosok: Semmelweis Ignác, Heim Pál.

Festők: Munkácsy Mihály, Rippl Rónai István.

Színészek: Blaha Lujza, Bajor Gizi.

Vég nélkül sorolhatnánk a neveket:

Mindszenti József hercegprímás, Ganz Ábrahám gyáros, Görgey Artúr, Jányi Gusztáv, Klapka György tábornokok, Zsolnay Vilmos pécsi porcelán-gyáros.

A magyarszéki németek büszkék lehetnek az itt született Forrai (Fetzer) Miklós országos híri zene-tudósra. Az iskola krónikája azt jelzi, hogy a II. világháború végéig jellemzően csak német tanítók voltak. Hipp Imre, Fesztl (Rostás) Pál, Tarnai (Ebenhardt) Nándor. A templom irattárában lapozva Fent Imre esperes (1958) haláláig szinte csak német plébánosok szolgáltak falunkban.

Sajnálatos, hogy a háború után a német népcsoportot háborús bűnös-ként kollektíve büntették, többségének vagyonát elkobozták, egy részét Németországba elűzték. Magyarország kérte – nem volt kötelező – a szövetséges hatalmaktól mintegy 500 ezer fős németiség Németországba való áttelepítését, amit bizonyos huzavona után engedélyeztek. A kitelepítettek száma meghaladta a 220 ezer főt. Magyarszékről 41 családot, 241 főt vitt el a tehervonat azon az 1948. júniusi napon. Rájuk is azt mondták, amit egyes akkori magyar pártok vezetői hangoztattak: „Batyúval jöttek, batyúval menjenek”. Sajnálatos, hogy Magyarszéken egyesek ezt még azzal is megtoldották: „Most vizik a falu szemetjeit”.

És a vonat elvitte őket! Itt kellett hagyniuk munkájuk eredményét, szépen megművelt földjeiket, szőlőiket, takaros házaikat, istállóikat, és a temetőben halottaikat.

Most, 60 év elteltével nekik és az 1944 karácsonján szovjet kényszer-munkára (málenkij robot) elhurcolt német asszonyok és férfiak részére állítunk maradandó emléket, tudva azt, hogy csak egy bűnük volt: németnek születtek.

Rauch János
2008. június 7.

Összejövetel a németországi kocsmában a 30-as években

Újabb nyertes pályázat

A Német Kisebbségi Önkormányzat 2008-ban ismét nyert a Német Belügyminisztérium pályázatán, ezúttal egy 9 személyes mikrobuszt. A pályázaton a mikrobusz árának 80%-át nyerte el az önkormányzat, a maradék 20%-ot hitelből fedezte. Ez a nyertes pályázat az ötödik volt az elmúlt hét év során, összegük mintegy 8 millió Ft-ra tehető. A kisbusz a Német Kisebbségi Önkormányzat

tulajdonába került, és ahogy az orvosi műszerek (korábbi nyertes pályázat) a háziorvoshoz kerültek használatra, úgy a kisbuszt is megállapodás keretében átadtuk a helyi önkormányzatnak működtetésre meghatározott feltételek mellett. A kisbusz működtetési költségeit a használat idejére a községi önkormányzat fizeti. A törlesztőrészleteket a két önkormányzat a teherviselési képességüknek megfelelően térítik meg.

Rauch János

Német Kisebbségi Önkormányzat
elnöke, 2009. május 12.

A drogmentes országért

2009. május 4-én szokásos munkavégzésem közben, feltört járdák, útlezárások, korlátozó táblák és dolgozók között haladva, rendőrautó felvezetésével egy csapat gyermekre lettem figyelmes. Kicsik és nagyok kissé fáradtan, de vidáman futottak az úton. Mögöttük „NO DROG” feliratú autók, majd ismét egy rendőrautó zárta a sort. Meghatódva néztem a jelenetet, hisz ilyet eddig csak tévében láttam.

És ekkor egy kisfiú kikiabált a gyermekek közül: „Szia mama!”. Valami megmagyarázhatatlan öröm és büszkeség szorította össze a torkomat. Hisz ez Magyarország. A mi iskolánk, a mi tanáraink és a mi gyermekeink futnak egy nemes célért. Mögöttük kilométeres kocsisor haladt lépésről lépésre, és nem láttam ideges, előzetgető autósokat. Úgy tűnt, mintha ők is részesei lettek volna a tiltakozásnak. Köszönet a szervezőknek!

P.Zs.

Képekben

Családi Majális a Pihenőparkban

Falusi Gyermeknap május 30-án

Anyakönyvi hírek

Megszülettünk

Dudók Mónikának és Zsadony Gábornak 2009. június 17-én Zsombor; Orsós Ildikónak és Jauch Lászlónak június 25-én Vanda nevű gyermeke született. Jó egészséget és örömteli babázást kívánunk!

Házasságot kötöttünk

Bósz Bernadett és Kecskés Károly Máté 2009. június 27-én házasságot kötöttek. Sok boldogságot kívánunk!

Búcsút mondtunk

2009. május 12-én Schuber Jánostól; június 4-én Fónai Zoltántól; június 10-én Kovács István Károlyné Gyökér Erzsébettől búcsúzott családja, ismerősei és a falubeliek.

Eseménynaptár

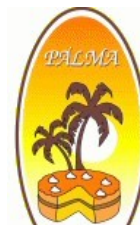
- július 18. szo. **Széki Szalma Feszt**
VIII. Jakab-havi Folklor Fesztivál
- augusztus 8. szo. **Romanap**
Patak völgye Pihenőpark
- augusztus 20. cs. **„Magyarszéki Nyár”**
Patak völgye Pihenőpark
- augusztus 29. szo. **Búcsúbál**
Faluház
- augusztus 30. v. **Falunap és Búcsú**
- szeptember 26. szo. **Szüreti felvonulás és bál**

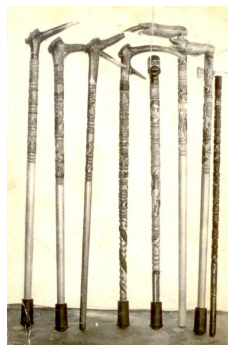
PÁLMA Cukrászda

Magyarszék, Kossuth L. u. 40. – Tel.: 72/521-032
Nyitvatartás: *hétfő* szünnap, *kedd-péntek* 12:00-21:00,
szombat-vasárnap 11:00-21:00

- *Internet kávézó*
- *Üdítők, sütemények, torták*
- *Lakodalmak, rendezvények*

Botok, fokosok

Magam készítette sétabotok, fokosok – bambuszból is – többféle stílusban kaphatók.

Három részre szétcsavarható változatok is kaphatók, egyedi rendeléseket is teljesítek.

Kajtár Gergely fafaragó
Tel.: 72/719-178, 30/553-9932

Újságunk következő száma várhatóan 2009. szeptember 18-án jelenik meg. Lapzárta augusztus 31-én, cikkeiket, írásait, hirdetéseiket kérjük eddig az időpontig juttassák el a szerkesztőkhöz. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Szerkesztőségünk nem vállal felelősséget az újságban megjelenő cikkek tartalmáért. A cikkekre érkező válaszok, viszontválaszok terjedelmét 1/4 oldalban (max. 1 hasáb) határoztuk meg, ennél hosszabb reakciókat a fizetett hirdetésekkel megegyező díjszabás szerint jelentetünk meg.

Újságunk a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által regisztrált kiadvány. Kiadja a Magyarszékért Egyesület. A kiadást támogatja Magyarszék Község Önkormányzata.

Szerkesztők:

Szabóné Újhelyi Ágota, Dalmady Árpád

